

ปัญหาและอุปสรรคของการไม่มำตรวจคัดกรองมะเร็งปากมดลูก ในชุมชนที่คัดสรร: กรณีศึกษา
(PROBLEM AND BARRIERS OF MIS-SCREENING FOR CERVICAL CANCER IN A
SELECTED COMMUNITY : CASE STUDY)

สุดาฟ้า วงศ์หาริมาศย์ 4937563 RACN/M

พย.ม. (การพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน)

คณะกรรมการควบคุมสารนิพนธ์ รศ.อรพินธ์ เจริญผล, ค.ม. (การบริหารการพยาบาล),
อ.ดร.สตรีรัตน์ ชาดาภานต์, Ph.D. (Nursing and midwifery)

บทคัดย่อ

การศึกษาปัญหาและอุปสรรคของการไม่มำตรวจคัดกรองมะเร็งปากมดลูก ในชุมชนที่คัดสรร มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา ปัญหาและอุปสรรคของการไม่มำตรวจคัดกรอง มะเร็งปากมดลูก ในสถานีอนามัยศรีปทุม และศึกษาปัญหา อุปสรรคต่อการดำเนินงานคัดกรองมะเร็งปากมดลูกโดยวิธี Pap Smear ของเจ้าหน้าที่สถานีอนามัยศรีปทุม อ.หนองแಡ จ.สระบุรี เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพโดยวิธีการสนทนากลุ่ม ซึ่งนำเอกสารแนวนคิด ของ Lawrence W. Green และคณะ ซึ่งได้จำแนกการวิเคราะห์หาปัจจัยที่มีผลต่อ พฤติกรรมสุขภาพออกเป็น 3 กลุ่ม คือ ปัจจัยนำ ปัจจัยอื่น และปัจจัยเสริม มาเป็นกรอบแนวนคิดสำหรับ การศึกษา กลุ่มตัวอย่างมี 2 กลุ่มคือ กลุ่มศรีราษฎร์ 35 40 45 50 55 และ 60 ปี ที่ไม่มารับบริการตรวจคัดกรอง มะเร็งปากมดลูกที่อยู่ในความรับผิดชอบของสถานีอนามัยศรีปทุม จำนวน 12 คน และกลุ่มเจ้าหน้าที่ สาธารณสุขที่ปฏิบัติงานในสถานีอนามัยศรีปทุม อ.หนองแಡ จ.สระบุรี จำนวน 3 คน และอาสาสมัคร สาธารณสุขหมู่บ้าน จำนวน 6 คน รวมเป็น 9 คน เครื่องมือที่ใช้เก็บข้อมูลส่วนบุคคลของทั้ง 2 กลุ่ม คือ แบบสอบถาม ส่วนข้อมูลที่ต้องการศึกษา ใช้วิธีการสนทนากลุ่ม (Focus group discussion) แนวคิดที่ใช้ ได้รับการตรวจสอบความสมนูรรณ์โดยผู้ทรงคุณวุฒิจากภาควิชาพยาบาลศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล จำนวน 2 ท่าน และผู้ตรวจราชการกระทรวงสาธารณสุข ซึ่งเคย เป็นผู้ชี้ขาดน้ำสูตร- นรีเวชกรรม จำนวน 1 ท่าน ข้อมูลส่วนบุคคลของทั้ง 2 กลุ่มวิเคราะห์โดยใช้สกัด ร้อยละ ส่วนข้อมูลที่ได้จากการสนทนากลุ่ม วิเคราะห์โดยใช้ Thematic content analysis ผลการศึกษา พบว่า ปัญหาและอุปสรรคของการไม่มำตรวจคัดกรองมะเร็งปากมดลูกในศรีราษฎร์ คือความรู้เกี่ยวกับวิธีการปฎิบัติตัวเพื่อป้องกันโรคมะเร็งปากมดลูก ความอยาดต่อการมาตรวจ รายได้ น้อยและการศึกษาต่อ ด้านปัจจัยอื่น คือ กังวลเรื่องค่าใช้จ่ายในการรับบริการ ไม่มีเวลา และด้านปัจจัยเสริม คือ การไม่ได้รับการสนับสนุนจากครอบครัวและญาติ การไม่ได้รับข้อมูลข่าวสารด้านการมาตรวจคัดกรอง มะเร็งปากมดลูก ส่วนกลุ่มเจ้าหน้าที่สถานีอนามัยนั้น พบว่า ปัญหา อุปสรรคต่อการดำเนินงานตรวจคัดกรองมะเร็งปากมดลูก ในสถานีอนามัยศรีปทุม จากปัจจัยนำคือ ขาดประสานการณ์การทำงาน การยอมรับว่า ศรีรัตน์ความอยาดในการตรวจ ปัจจัยอื่นคือ ข้อจำกัดของการให้ข้อมูลข่าวสาร ปัจจัยเสริมคือ อัตราการมา ตรวจคัดกรองมะเร็งปากมดลูกต่ำและอัตราการป่วยของประชากรสูง

คำสำคัญ การไม่มำตรวจ / คัดกรองมะเร็งปากมดลูก / แป๊ปสเมียร์ / ศรีรัตน์

PROBLEM AND BARRIERS OF MIS-SCREENING FOR CERVICAL CANCER IN
A SELECTED COMMUNITY : CASE STUDY

SUDAFA WONGHARIMAT 4937563 RACN/M

M.N.S. (COMMUNITY HEALTH NURSE PRACTITIONER)

THEMATIC PAPER ADVISORS: ORAPIN CHAREONPOL, M.Ed. (Nursing Administration), STREERUT THADAKANT, Ph.D. (Nursing and Midwifery)

ABSTRACT

This study examined factors related to mis-screening of cervical cancer in a selected community in Saraburi province. A qualitative methodology was chosen as the research design. Lawrence W. Green's concept was selected to guide the classification of the three main factors affecting health behaviors, namely predisposing, enabling, and reinforcing factors. The samples consisted of two groups. The first group was composed of 12 women who had been mis-screened for cervical cancer. Two were aged 35, two 40, two 45, two 50, two 55, and two 60 at the time of the mis-screening and they were residing in the chosen community which was under the responsibility of Sri Pathum Health Center. The second involved 3 staff working at Sri Pathum Health Center and 6 health care volunteers. A questionnaire was used to collect demographic data, while focus group discussion was used as a method of gathering information related to what was being studied. Descriptive statistics were employed to explain the data from the questionnaire, and thematic content analysis was used to analyse the qualitative data from the group discussion. It was found from the samples of the first group that there were four major predisposing factors for mis-screening by pap smear. These were : insufficient knowledge related to cervical carcinomas, being ashamed, low educational background, and low family income. Enabling factors included concern about screening expense and time constraints for screening accessibility. Reinforcing factors involved a lack of family support and a deficit in information on cervical cancer and services provided by health care personnel. Among the second group of participants, the results revealed that predisposing factors were a lack of work experience and the acceptance of being ashamed by women. The enabling factor was ineffective information dissemination to the community, while reinforcing factors were that there were small numbers of women being screened for cervical cancer and a huge number of women experiencing cervical carcinomas. Also, it was found that insistence on the passing criterion of woman being at the exact ages of 35, 40, 45, 50, 55, and 60 years as an indicator defined by the Ministry of Public Health reduces the total numbers of those screened by pap smear. It would be better if screening were open to all women aged over 35. The study suggests that although factors related to mis-screening cervical cancer have been explored, existing indicators in terms of women's age groups should be further discussed.

KEY WORDS: MIS / SCREENING CERVICAL CANCER / PAP SMEAR / WOMAN

102 pp.